

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: $\frac{1}{4}$ évre 3 kor;
Egészévre 12 kor; Vidéken: $\frac{1}{4}$ évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Szószaporítás.

Debrecezen, április 22.

Ha a „tisztelet Ház”-ban tovább is úgy folynak a dolgok, mint eddig, ha a nemzeti alkotás szántóföldjét tovább is beszédmocsarak árasztják el, valóban nem lehet tudni, valjon elég lesz-e az ujabban éppen-séggel június végéig tervbe vett ideiglenes pénzügyi kezelés; nem lehet tudni, mikor jutunk végre rendes államháztartáshoz. Mint a nyálánk gyermek azt a kéjes élvezetet szerzi magának, hogy a kapott csemeget lehetleg sokáig körülragicsálja és csak a legkisebb morzsát nyeli le, úgy eszi bele magát a t. Ház is ebbe a parlamenti ujonezoknak persze első költségvetésébe, mintha soha sem is kellene elintézni. A parlament neve a *beszélni* igéből származik ugyan, de ennek a beszélésnek *tanácskozásnak* kellene ám lennie, hogy alapos, a felmerülő szükségleteket és azok kielégítését tárgyaló megfontolások után határozatot hozzanak. De folyton-folyvást megújuló beszéd által a határozathozatalt megakadályozni — ez csak nem lehet helyes gyakorlata a parlamentarizmusnak. És ha valahol, a

költségvetéssel szemben bizonynyal nem.

Hiszen a képviselők minden kiváltsága onnan ered, hogy módjukban van az államnak mindig idejekorán rendes költségvetést adni és most a szólásszabadságát arra használják, hogy késleltetik a költségvetés idejekorán való elintézését. Tisztelet, becsület az alaposságnak; de az alaposság csak nem mutatkozhatik abban, hogy folytonos okoskodással feleslegessé tesszük az alapot az alapossághoz: költségvetés, mely december 31-ére készül el, nem költségvetés a folyó évre; már pedig ha pergönyelvű, erősgégéjű honatyáink nem gazdálkodnak jobban az idő értékesítésével, a június végéből minden különös művészet nélkül könnyen december vége lehet.

Persze meglehetősen sok *elsőszülött* mandátumnak örvendünk a „t. Ház”-ban és ezeknek becsvágyó birtokosai, hogy az otthonvaló hatást még imponálóbbá és tartósan termékenynyé tegyék, iparkodnak a nagy nyilvánosságnál elvégezni szellemi bemutatkozó látogatásukat. Ezt a személyes érdek szempontjából nagyon jól meg lehet érteni; de a közérdek szempontjából *nem*.

Az ország *kíváncsisága* kelleténél bőségesebben ki van elégítve, most már az ország *ügyei* követelik a sürgős kielégítést. A közoktatási tárczán kívül, melynek tárgyalását ma fejezte be a Ház, az igazságügyi, a honvédelmi és a pénzügyi miniszteriumok várnak még végleges elintézésre. Es ezzel alkotmányosan még nem adtak többet az államnak, mint adnak a testnek az egészséges lélegzés lehetőségével. Kulturális táplálószeret az erősödésre, a további szellemi és gazdasági fejlődés feltételeit ezzel még nem adták meg a fejlődni akaró államnak. Pedig ezt az országgyűlést nemzetközi feladatok teljesítésén kívül mindenek előtt rég halaszthatatlanokká lett reformok alkotására és keresztülvitelére választották. Ezekről nem szabad kompromittáló időpazarlás által időt elvonni; ezért a Ház minden részén szem előtt kellene tartani, hogy nemcsak akkor vagyunk lelkiismeretes parlamentáriusok, ha kellő pillanatban *beszélni* — hanem talán még inkább akkor, ha kellő pillanatban *hallgatni* is tudunk.

Az új indemnitást egyébként a Ház tegnap további két hónapra megadta, most tehát nyugodtan szaporíthatják a szót honatyáink tovább.

TÁRCZA.

Gross ur szerelmi vallomása.

— Egy betűnyi tévedés. —

Az a bájos Jenny! Tündérkirálynőként uralkodott a városban.

Mikor végig sétált a korzón, akkor lángra lobbant mindenki.

Délczeg katonatisztek és magasrangú tisztviselők, kereskedő segédek és kószáló diákok egyaránt.

Villogó, nagy fekete szemeiből elektromos áram eredt szét, mely áthatotta az egész emberáradatot.

Jenny pedig sétált, lebegett, mint egy lepke, nem félvén attól, hogy az égő tekintetek elperzselik a szárnyait.

Hidegen hagyták a nagy bajszu ezredes epedő pillantásait és vitézségét igazoló érdemjelei, éppen úgy mint a b. jusz-talan, zsenge kis hadnagy ürge mozdulatai és fejlődésben levő izmai.

Tovább ment elégedetten és boldogan: elvonult, mint egy bolyongó királynő, aki nem ismer mást maga körül csak vágyat és hódolatot.

Nyájasan intett Gros urnak, a kis piperekereskedőnek, az ő rendes udvari szállítójának, a ki olyan nyájasan tekintett fel hozzá, a melyet híven leírni és jellemezni nem lehet.

Pedig Gros ur kannibáli étvágygal falta fel a szép asszony bájait. Szemei a pompás termeten legeltek, miként a tehének Svájc illatos hegyi legelőin.

Jenny ezen égő tekinteteket nem vette soha számba, ő nyájjas, szives, leereszkedő volt a szegény Gros ur iránt, akit öltözöje ártatlan butorának tekintett, egy rizsporos doboznak, akinek se érzelmei, se szenvedélyei nincsenek.

Jenny budoárjában hevert. Szívét forró érzelmek igazták le. Ajkai kimondhatatlan vágyakat leheltek, szemei esedeztek valamiért, a mit én nem tudok elmondani s talán ő sem tudna. Hőfővér kezei irónt ragadtak, irt, irt, irt és azután felírta a ezimet: N. Gróf urnak!

A komorna kézhez vette a drága bilétet s elrohant. Ah, ez a nagysága! Megint Grós urat rendeli magához!

Megint pipere, megint csipkék, selyem és harisnyák!

Oh, boldog gazdagok! És Sarlott buzgón sietett el egész Gros ur üzletéig

s átadva a bilétet, így szólt az udvari szállítóhoz:

— Siessen uram! Asszonyom türelmetlenül várja önt!

Gros ur belepillant a bájos kezek vonásai közé. — Az istenek kedvelik őt!

„Uram! Tudom, hogy ön szeret. — Elvégre nekem is van szívem. Tárt karokkal várom.”

A szerelem szárnyain rohant el. — S pár pillanat múlva ott térdelt ő a csipkés ottomán előtt.

— Imádom önt asszonyom! Ah, ez a tengernyi boldogság sok nekem!

Jenny ijedten eszmél s a esengetyü után nyul. Belép a livrés inas.

„Jean! — mondja neki — a szegény Gros ur megőrült.”

Gros urat karonfogva vezették el s a másik ajtón belépett N. gróf, a várva várt ideál. Jenny karjaiba borult.

— Oh, kedvesem mily szörnyü jelenet! egy betűt eltévesztett — a szobaleányom,

Gros üzletében másnap megjelent Jenny és nagy megrendelést tett selyem harisnyákban. Gros ur fájdalommalan sóhajtott föl s a színeket feleserélte.

Rózsaszin harisnyák helyett feketőket szállított!

Catulle Mendès.

POLITIKAI HIREK.

A magyar konverzió. Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a magyar általános hitelbank vezérigazgatójának párisi útját teljes siker kísérte és immár biztosan mondhatjuk, hogy a magyar konverzió körül előkelő szerepet szántak a francia tőkének. Nemcsak a régi kötvények becserélése, hanem ama címletek elhelyezése körül is, melyeket ujonnan fog kelteni, elhelyezni. Minden konverzióal ugyanis számítani kell arra, hogy a konvertálandó papírok egyrésze nem kerül becserélésre, hanem készpénzzel való beváltásra. A szükséges készpénz beszerzése végett új címleteket kell elhelyezni és Kornfeld vezérigazgató a francia fővárosban töltött utolsó tartózkodása alkalmával azt az öröndetes tapasztalatot szerezte, hogy jó értékpapírosaink Franciaországban készséges vásárlókra találhatók. Ha most már feltehetjük is, hogy a beváltandó kötvényeknek nem jelen'ékeny része kerül készpénzzel való beváltásra, és ezzel nem nagyon sok anyagot fog kelleni ujonnan elhelyezni, a párisi tőzsdén mégis az egész milliárd koronára biztosítva lesz a jegyzés. Ez egyrészt a régi kötvények francia birtokosaira való tekintetből történik, részint azért, hogy a koronajáradék-forgalom részére biztosítsák a nagy nemzetközieség jellegét. A párisi jegyzés meg fogja előzni a berlini tőzsdén valót, hova már el is küldték a prospektust. Az egész műveletet immár gyors ütemben le fogják bonyolítani és a siker minden biztosítéka adva van a nagy ügylet gondos előkészítésében, valamint a pénzpiacok állandóan barátságos hangulatában.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

A kultusztárczával ma vegre rövidesen végzett a képviselőház. Néhány felszólaló után véget ért a vita és Wlassics Gyula kultuszminisztert a jobboldal lelkesen megéljenzte.

A tárgyalás alatt érkezett a Házba a legifjabb képviselő: Ráth Endre, a kit a függetlenségi párt megéljenzett.

Egy órakor az indennitás tárgyalásához fogtak és azt is röviden letárgyalták.

A Horánszky rekviemről jöttek 11 órakor a képviselők a házba, többnyire feketében s a gyász abban is megnyilvánult, hogy nem igen kívánczozott hosszasan beszélni senki.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Cseh Ervin.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök bejelenti André Gyula zirczi képviselő halálát. A Ház jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét és az új választás elrendelésével az elnököt megbizta.

Bejelenti ezután az elnök, hogy Vásárhelyi László összeférhetlenségi ügyében a zsüri május 1-én ítélkezik.

Következett a

Közoktatásügyi költségvetés folytatódó tárgyalása.

A testi nevelés tételénél

Krasznay Ferencz a testi képzésre nagyobb gondot kíván fordítani. Utal a régi görög és a modern angol nevelésre. A tornagyakorlatokat a szabadban kellene művelni. A tételt elfogadja

Wlassics Gyula miniszter maga is nagy súlyt helyez a testképzésre s azért irányzott nagyobb összeget elő.

A szakiskoláknál

Pozsgay Miklós határozati javaslatot nyújt be, hogy a gazdasági ismétlő iskolákhoz képzett szaktereket küldjenek ki.

Wlassics Gyula miniszter kijelenti, hogy a gazdasági szakiskolák létesítése a kezdet stádiumában van. A népiskolai törvény reformjával azonban ez is rendezve lesz. (Helyeslés.)

Az egyházak segélyezésénél.

Veress József a protestáns lelkészek nagyobb állami támogatását és az egyházak segélyezését kívánja. A lelkészek fizetését 1600 koronára kell kiegészíteni. A kongrua hézagos kiszámítása az oka annak, hogy még mindig vannak szegény lelkészek segély nélkül.

Wlassics Gyula e tételt csak azért vette fel, hogy a konkrét esetekben segíthessen. Mindig megvizsgálja, hogy melyik lelkésznek van szüksége segélyre s azt lehetőség szerint meg is adja.

A többi tételt vita nélkül fogadták el.

Elnök: A kultusztárcza le van tárgyalva. (Élénk, hosszas éljenzés.)

— Eljen Wlassics Gyula!

Ezután a nyugdíj- és gyámintézet állapotáról szóló jelentéseket tudomásul vették.

Szünet után.

Következett az újabb két havi indennitásról szóló törvényjavaslat tárgyalása Neményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Kossuth Ferencz egyszerűen elvi tiltakozását fejezi ki e javaslat ellen, a melyet el nem fogad. (Helyeslés a szélbalon.)

Ernszt Sándor a néppárt nevében jelenti ki, hogy bizalma a kormány iránt különösen azért nincs, mert a választási visszaéléseket nem orvosolja. A választási reformot sürgeti. A népet bele kell vonni az alkotmányos jogok gyakorlatába. Az indennytit nem fogadja el.

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök: A költségvetési felhatalmazásra az országnak szüksége van. Hogy a budget tárgyalás oly sokáig tart, arról nem tehet.

A választási reformról már nyilatkozott. Ha elő is fordulnak választási visszaélések, azokat megvizsgálja és megtorolja. A választási jogot liberálisan magyarázza az 1848-iki választási törvény alapján. A javaslat elfogadását kéri. (Élénk helyeslés.)

A javaslatot a Ház elfogadta. **Elnök** javaslatára holnap az igazságügyi tárczát tárgyalják.

A debreczeni keresk. és iparkamara Horánszky özvegyéhez.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 22.

Horánszky Nándor, a munkássága delén elhalálozott kereskedelemügyi miniszter emlékének méltó kegyelettel adózik a debreczeni kereskedelemügyi és iparkamara.

A nagy államférfiu halála feletti fájdalmának, nemesak jegyzőkönyvileg adott kifejezést, de a tegnapi napon me-

leghangu részvétiratot is intézett a megboldogult gyászoló özvegyéhez, melyet egész terjedelmében itt adunk:

Özvegy

Horánszky Nándorné

ő nagyméltóságának

Budapesten.

Kegyelmes Asszony!

Alulírott kereskedelemügyi iparkamara fájdalmas érzettel fogadta a megrendítő eseményt, mely néhai kedves férjének; Nagyméltóságú Horánszky Nándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak váratlanul bekövetkezett halálával legközelebb Excellentiát és közvetlenül az egész országot érte.

A kamara egyike volt azon testületeknek, melyek Excellentiád nagyemlékü férjének tetterejéhez és munkaképességéhez a legszebb reményeket fűzték; épen ezért, a minket is ért veszteség nagyságából következtünk a fájdalom azon óriási mérvére, melylyel Excellentiád és családját nagyemlékü férjének elhunytával a kéréllhetetlen sors sújtotta.

De meg kell nyugodnunk a végzetben; s a midőn a hiába keresett vigasztaló szavak helyett egyszerűen csak az isteni gondviselés akaratára hivatkozunk, legfőbb óhajunk, hogy Excellentiádnak megmérhetlen fájdalmát tegye elviselhetővé azon tudat, hogy fájdalomában és gyászában egy egész ország osztozik.

Debreczen, 1902. ápr. 22.

Szabó Kálmán,

elnök.

Grünvald József,

segédtitkár.

Rokkant harcász — a királyhoz.

Egy debreczeni napszamos felségfolyamodványa.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, ápril 22.

Hatvan hosszú esztendő gyötrelmeit keresztülszenvedett, rokkant vitéz könyörgő irással fordult a minap felséges királyához. Szomorú folyamodás, bánatos könyörgés — nagy időket élt, csataviselt hajdu panaszos levele ment a maga útján a királyi palotába, honnan a kabinetiroda útján tegnap küldte le véleményezés végett a belügyminiszterium Debreczen város tanácsához.

Az öreg harcász kérvénye szöszereint a következő:

Felséges Királyom!

Legkegyelmesebb Uram!

Alulírott alázatos szolgád, alattvalói hódolattal járul trónod zsámolyához. Kiszolgált, nyomorék katona vagyok; küzdöttem a poroszok ellen hatvanhatban s máig is testembe viselem az ellenség golyóját, a mint érzem a jobb felső karomon kapott vágást is.

Oregségemre munkaképtelen lettem és napszámra is alig járhatok, — alamizsnáért könyörgöm hát királyi atyámhoz.

Egyedül állok a világon s így hozzád fordulva — esdve kérlek felséges királyom: halgassad meg könyörgésemet.

Alattvalói hódolattal
szolgád

Jeremka Pál,

Debreczen.

Homokkerti lakos.

Csatolta az öreg, rokkant vitéz felségfolyamodásához katonai igazolványát is, *Tarnopolban* 1867 márczius 28-án lett számára kiállítva s mely igazolja: hogy résztvett 1866-ban a poroszok elleni hadjáratban és két löseben kívül egy ellenséges szurony is belebotlott a jobb felső karjába.

A császári és királyi 15-ik gyalogezred nyomorgó vitézének írása tegnap érkezett le Debreczen városához — véleményadás végett. Az ujonnan fölterjesztendő kérvény a kabinetiroda közvetítésével még egyszer odakerül a felséges ur elé, ki — minden kétséget kizárólag — meghallgatja majd csataedzett, golyójárta alattvalójának esdő szavát.

Kiállítás — akadályokkal.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 22.

Vasárnap délelőtt zajos ülése volt a fővárosban a május 3-ára tervezett *nemzetközi kertészeti kiállítás* rendező bizottságának. Az ülésen a porosz származású *Ilseman* Keresztély városi főkertész elnökölt.

Hogy a zajos jeleneteket mi idézte elő, annak megértéséhez tudnunk kell, hogy a kiállítás rendező-bizottsága a kereskedelmi minisztérium jóváhagyásával engedelmet nyert a kereskedelmi muzeum igazgatóságától, hogy a kiállítást az iparsarnok közepében levő, üresen álló négyszögben rendezhesse.

A muzeum igazgatósága s az ott kiállító nagyszámu fővárosi és vidéki kereskedők és iparosok azzal a kérelemmel fordultak a kertészeti kiállítás bizottság vasárnap tartott üléséhez, hogy szabad legyen nekik két kijáratot csináltatniok a kertészeti kiállítás helyiségében, két kijáratot, — a mely a muzeum helyiségének két szárnyába vezetne. Ezzel a két kijáratral az volt a célja a kiállítóknak, hogy a kertészeti kiállításból távozó közönség a muzeum állandó kiállításán keresztül távozzék, mi által önkéntelenül is megtekinti az ott kiállított kereskedelmi és ipari czikkeket; ez pedig nagy érdeke azoknak a fővárosi és vidéki kereskedőknek és iparosoknak, a kik nagy áldozatok árán tartanak állandó kiállítást a muzeumban. *Ilseman* urnak azonban nem tetszett ez a dolog és kijelentette, hogy ha ezt a két kijáratot megcsinálják, úgy inkább egy fabódét épített az Iparcsarnok előtt és ír az udvari kertészeti hivatalnak Gödöllőre, hogy a kiállításon tér szűke miatt ne vegyen részt.

A gyűlésen általános megbotránkozást keltett az elnöklő *Ilseman* kijelentése, a kinek magyarellenes magatartását mindenki elítéli. Erdekes különben följegyezni, hogy a kertészeti kiállítás főemberei, a nagyobb budapesti kertészek tulajdonosai mind teljesíthetőnek vélték a kereskedelmi muzeum kiállítóinak azt a kérelmét, hogy a nagy közön-

ség ne zárassék el az állandó muzeum megtekintésétől.

Am nemcsak úgy mutatkozott be *Ilseman* ur, mint a magyar ipar ellensége, magyarellenes érzelmei másképp is megnyilatkoztak.

A kiállítás telepén kiültetett egyes növények nevei ugyanis *Ilseman* ur rendelkezéséből magyar fölírás helyett németül vannak megnevezve, a fölējük helyezett táblán, nagy megbotránkozására a magyarérzésű s ez érzésben mélyen megsértett szemlélőknek. Akad talán még valamely illetékes fórum, a melynek beleszólása lehet az *Ilseman* Keresztély városi főkertész ur kis játékaiba.

UJDONSÁGOK.

A Csokonai-Kör Jókai Mórhoz.

A közoktatásügyi költségvetés vitája alatt többen méltatlanul támadták *Jókai* Mórt s egyéniségét mindenáron szégyenletes botrány középpontjává igyekeztek tenni. Akkor a megdöbbenő jelenet rögtöni hatása alatt csak felháborodásunk érzete juthatott szóhoz. Most keserűséget érzünk, melyben benne van szomorú viszonyunknak bírálata is, és eszünkbe jut a haldokló oroszán aeso-pusi meséje . . .

Az a parlament cselekedte ezt *Jókai*val, mely a nemzetet képviseli? Hiszen a nemzet soha nem rajongott íróért úgy, mint *Jókai*ért? Neve nagy volt és tisztelt hosszú évtizedeken keresztül. Ma büszkéségünk, ragyogó csillag költészetünk egén, kire hódolattal tekint fel szemünk. A lelkünket pedig örökmámorba ejti nagy lelkének bűbajos ereje, mely ellenállhatatlanul ragad magával abba a csodás világba, melyet az ő ragyogó fantáziája teremtett meg. Debreczen egyetlen irodalmi köre, a Csokonai-Kör, mely újabban annyi szép jelét adta buzgalmának és hívatottságának, soha szebb emléket nem nevezhet magáénak annál az üdvözlő levélnél, melyet a koszorus költőhöz ma intéz megtámadtatása alkalmából. Szerető fogadásra lel az a néhány sor s minden szava bizonyára balzsam lesz a méltatlanul meghurcolt író nagy lelkének nagy sebére.

A Csokonai-Kör üdvözlő levele így hangzik:

Méltóságos

Jókai Mór urnak

Budapesten.

A Csokonai-Kör, Debreczennek e még ifju életü, de nagy nevet viselő irodalmi társasága, a nagy írók és költők iránti örök tisztelettől áthatva, mely hódolattal üdvözlő *Jókai* Mórt, a koszorus író és költőt, a nagyok nagyját és egyuttal kifejezi azon meggyőződését, hogy méltatlan támadás, kislelkű ócsárlás, rosszhiszemű ráfogás, ha bármilyen előkelő helyről hangoztatják is mindezt irodalmilag éretlen emberek, nem csökkentheti, hanem csak fokozhatja a magyar nemzetnek *Jókai* írói munkásságáért tartozó lelkes bámulatát, nem homályosíthatja, hanem csak ragyo-

góbbá teheti *Jókai* lángelméjének világszerte szétszórt fényét.

A *Jókai*-név meghurcolását ismételtén sajnálva, Méltóságod iránt érzett hódoló tiszteletünk kifejezését megújítva, maradunk a Csokonai-Kör nevében hazafias üdvözléssel.

Debreczenben, 1902. április 22.

Géresi Kálmán, Kardos Albert,
elnök. titkár.

Selyemtenyésztő-intézet

Debreczenben.

A közgazdasági intézmények között legmostohább elbánásban részesítették a selyemtenyésztés, mely pedig csekély fáradsággal bőven jutalmazza a ráfordított munkát. Csak az utóbbi időben kezd fellendülni ez a haszonhajtó foglalkozás, miután a földmivelésügyi miniszter felkarolta ezt a közgazdasági viszonyaink emelésére előnyösen befolyó eszmét.

A szegszárdi selyemtenyésztési és beváltó hivatal igazgatója, *Szendressy* Béla a földmivelésügyi miniszter megbízásából Debreczenbe érkezett tegnap és egy selyemtenyésztő-telep felállítása érdekében a város támogatását kérte a polgármestertől. A polgármester szívesen karolta fel az eszmét s *Király* Gyula gazdasági tanácsossal egyetértőleg megállapodtak abban, hogy a selyemtenyésztő-telepet ez év *junius* havában Debreczenben is létesítik s ennek helyiségeül az epreskertet jelölték ki. — *Szendressy* megígérte, hogy a selyemtenyésztés megkedveltetése végett egy oktatónt fog Debreczenbe küldeni.

A kiküldött tisztviselő egyuttal a Pallagra is kiment, hol szintén óhajt egy selyemtenyésztő-telepet felállítani. A gazdasági tanintézet igazgatója, *Kerpely* Kálmán is kedvezően fogadta az élelmes eszmét és így — hihetőleg rövid idő alatt — Debreczenben és vidékén is fel fog lendülni a selyemtenyésztés, melytől eddigelé oly igen idegenkedett a magyar köznép, mely pedig csekély utánjárás mellett bőven megadja a beléje fektetett munka kamatait.

Vasut a Pallagra.

Évek hosszú sora óta képezi megbeszélés tárgyát a Pallagra kiépítendő vasut ügye. A városi hatóság belátta ennek szükséges voltát és saját hatáskörében meg is tett minden lehetőt, — hogy a vasut-kiépítés terve sikerüljön; de mindig oly akadályok merültek fel a kivitelnél, amelyek a tervbevett építésnek útját állták.

A terv megvalósításának szükségesége még követelőbb erővel lépett fel, a mióta a gazdasági tanintézet a Pallagra költözött ki. A tanács teljesen tudatában van ama forgalmi nehézségeknek, amelyekkel az oda kitelepített tanárok és növendékeknek a várost a Pallaggal összekötő vasut hiánya miatt meg kell küzdeniök. A Pallag kocsin is körülbelül félóra járásnyira van Debreczentől és így a szükségelt közlekedés drága, időrabló és fárasztó. Debreczen város tanácsa

már régebben meg is indította a tárgyalást a helyi vasút igazgatóságával a vasutkiepítés ügyében; a közgyűlés pedig egyakaratu elhatározással 80 ezer koronát szavazott meg e célra oly módon, hogy az tíz év alatt nyolcezer koronájával törlesztetett volna. A megvalósulásnak azonban útját állták ama differenciák, mely a helyi vasút igazgatósága és a városi hatóság között felmerült és így — a vasutkiepítés ismét elodázódott bizonytalan időre.

Most azonban ismét életrevaló terv kíséretében került napirendre a pallagi vasutkiepítésének ügye. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis engedélyezte, hogy a Pallaghoz legközelebb eső józsaerti őrháznál megállóhely létesítenék. Ez előnyös intézkedésre tekintettel az a terv merült ugyanis fel mostan, hogy a Józsa kerről szárnyvonalat építenének ki a Pallagig. E szárnyvonal kiepítése előleges számítás szerint 30 ezer koronába kerülne és — mint értesülünk — a kiepítés e módozatát a miniszteriumban is kedvezően fogadták.

Most már semmi sem áll útjában az életrevaló terv megvalósításának. Puky Gyula főispán lelkesen felkarolta a vasutkiepítés ügyének ez újabb, előnyös fordulatát és esütörtökön délután a polgármester és Tolnay Kornél vasuti üzletvezető, valamint a tanács több tagja kíséretében helyszíni szemle megtartása végett kimegy a Pallagra.

Ugy tudjuk, hogy e terv megvalósítását mindenki méltó örömmel fogadná s hisszük is, hogy az illetékes tényezők mindent elkövetnek mielőbbi megvalósulása érdekében.

*** Gyásmise Horánszky lelkiüdvéért.** Budapestről telegrafálja tudósítónk:

Ma délelőtt 10 órakor a Józsefvárosi plébánia-templomban gyásmise volt Horánszky Nándor lelkiüdvéért. Az egész környéken óriási nép gyülekezett össze s különösen a Mária Terézia-téren akkora volt a népesoportulás, hogy a rendőrségnek kellett a rendet fentartani. Ezt a feladatot Szirmai rendőrkapitány és Schmidt Ede rendőrfogalmazó teljesítette. A templom bejáráját ezüstös szegélyű fekete posztó borította. A boltozatokat is fekete posztó takarta, a melyet az ezüstös Horánszky-czímer díszített. Égő gyertyák terjesztettek világosságot a templomban és a katófalk körül. A ravatalt a képviselőház és a kereskedelmi miniszterium díszbe öltözött szolgálai állták körül. Elsőnek Nagy Ferencz kereskedelmi államtitkár érkezett, hogy a notabilitásokat fogadja. A család részéről jelen voltak: az özvegy és gyermekei, Horánszky Emilia, Irma, Gyula, Dezső és Lajos, valamint Horánszky Lajosné. Ezek a jobboldali padosban foglaltak helyet. A gyásmisét Kanovich Béla apát-plébános szolgáltatta fényes segédlettel. Mise után a kormány képviselői a többi notabilitással együtt újból kifejezték részvétüket az özvegynék és a gyászoló családnak a pótolhatatlan veszteség fölött, a mely Horánszky Nándor halálával a családot s az országot érte.

*** A szabadságharcz erekllyei Debreczenben.** Az 1848—49-iki és Kossuth-muzeum erekllyóit, melyeket gróf Kreith Béla a közel múltban Szegeden és más

vidéki városban is bemutatott, mint illetékes helyről értesülünk, legközelebb Debreczenben is bemutatják. A muzeum kiállítás a budapesti erekllye muzeumból van kiválasztva. A kiállítás anyaga az 1848—49-iki szabadságharcz nagy eseményeit, csatáit feltüntető eredeti olajfestményekből, a hősök és vértanuk arezképeiből, az aradi nagy drámát, a tizenhárom vértanu kivégzését ábrázoló és szemtanuk bementése alapján művészek által festett esemény képeiből áll. Honvéd felszerelések, fegyverek, ruhák, iratok, proklamációk, erekllyék és más tárgyak az 1848-as időkből láthatók a kiállításban. Kossuth atyánk levelei, ruhái, butorai a turini számkivetésből, valamint többféle időközökben festett művészi becsü arezképei vannak itt összegyűjtve. A kiállítás a Bika-szálloda dísztermében lenne. A megnyitás ideje még nincs elhatározva.

*** Szávay Gyula beiktatása.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara új titkára Szávay Gyula ma érkezik városunkba, hogy a beiktatás részleteit a kamara elnökével megállapíthassa. Az ünnepélyes beiktató esütörtökön, május első napján lesz, mikorra a kamara rendes közgyűlést hív egybe. Szabó Kálmán a kereskedelmi és iparkamara elnöke fogja üdvözölni az új titkárt s utána Szávay Gyula tartja meg ünnepélyes beköszöntőjét, mely egyszersmind részletes programja lesz annak a munkáságnak, melytől méltán várunk üdvös és gyakorlati értékű alkotást.

*** Pénztárvizsgálat.** Debreczen város gyámpénztári küldöttsége Komlóssy Arthur főjegyző elnökle alatt megvizsgálta a gyámpénztárt és szokásos felülvizsgálatának eredménye gyanánt teljes rendben találta.

*** Debreczen koronázási alapítványa.** A holnap tanácsülésnek érdekes tárgya lesz. A kulturális célokra tett városi koronázási alapítvány ezidei kamataira hirtet ugyanis Debreczen város törvényhatósága pályázatot s erre vonatkozólag a holnap tanácsülés fog határozni s ugyancsak ez intézkedik a pályázat kiírására és közzétételére vonatkozólag is. A koronázási ösztöndíjra máris négy pályázat érkezett be, melyek természetesen a közzététel után beérkező kérvényekkel együtt fognak annak idején elbirálatni.

*** Iskolamegnyitás.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke figyelmezteti a tanköteles gyermekek szüleit, hogy a járvány miatt hatóságilag bezárt elemi iskolák — a Rákóczy-utczán levő leányiskola kivételével — e hó 24-én, esütörtökön megnyitvatnak és a tanítás kezdetét veszi.

*** Thaly Kálmán gyásza.** Debreczen első kerületének országgyűlési képviselőjét fájdalmas gyászeset érte. Fogadott fia, Thaly Károly a 26-ik gyalogezred hadnagya tegnap állomáshelyén Esztergomban föbelötte magát és szörnyet halt. Tettének oka ismeretlen, mert a fiatal tiszt semmiféle írást sem hagyott hátra öngyilkosságára vonatkozólag.

*** Vetőmag a kigazdákknak.** Darányi földmivelésügyi miniszter, a múlt évi gyenge termés következtében az ország különböző vidékein mutatkozó tavaszi

vetőmaghiányra való tekintettel, a kigazdák között ez évben nagyobb mennyiségű kedvezményes áru vetőmagot osztatott ki. Kiosztásra került összesen: 100 mm. tavaszi buza, 100 mm. tavaszi buza, 100 mm. rosz, 1386 mmázsa árpa, 1305 mmázsa zab, 180 mmázsa tengeri, 1880 mmázsa burgonyavetőgumó és 689 mm. különféle takarmányvetőmag, mintegy 60.000 korona értékben. Ebből mintegy 32.000 korona értékű vetőmag a székely kigazdák segélyezésére fordítatott.

*** Siketnéma-iskola Debreczenben.** A városunkban felállítandó siketnéma-intézet előmunkálatait végző nagybizottság jövő hó elején Oláh Károly városi tanácsos elnökle alatt gyűlést tart. A bizottság egy kisebb küldöttséget fog azután megbízni a szervezkedés munkájával.

*** Köszönetnyilvánítás.** Tóth Sándor rendőrfogalmazó elhunytá alkalmából szomorodott szívü édesapja a következő köszönetnyilvánítást küldte be hozzánk: „Fogadja a mélyen tisztelt minden rendü és rangu nagyérdemü közönség hálás köszönetünket kedves halottunk temetéséni megjelenésével tanúsított nagybecsü részvétéért. Tóth József, ny. főiskolai tanár és családja.”

*** Kivándorlók csalódása.** Az utóbbi időben a világ minden részéből Afrikába sereglének a munkát kereső idegenek, a kik azt hiszik, hogy a befejezéshez közeledő bur háboru nagy jövedelmekhez juttatja őket. A legtöbbet közülök keserves csalódás éri, mert — mint ezt a fokvárosi osztrák-magyar főkonzul jelenti — a dél-nyugot-afrikai birtokokon a kereseti viszonyok újabb időben annyira kedvezőtlenek, hogy a már ott levő munkások közül is számosan kereset nélkül maradnak.

*** Harapós kutya.** Súlyos sérülést szenvedett egy veszedelmes kutya miatt Jagicsa Miklósné Sándor nevü 12 éves fia. A szegény gyerek tegnap a Rákóczy-utczán sietett hazafelé, mikor Szathmáry százados nagy kutyája rárohant és oly súlyos sebeket ejtett rajta, hogy édesanyjának orvoshoz kellett vinni. Dr. Hegedüs Pál nyug. orvos részesítette segélyben a szerencsétlenül járt fiut, kinek esetét bizonyára a jószívü százados sajnálja legjobban.

*** Nemzetközi kertészeti-kiállítás.** A magyarországi kertészek érintkezésbe lépve külföldi kartársikkal, rövid idő mulva nemzetközi kertészeti-kiállítást rendeznek Budapesten az Iparemokban. E kiállítás célja, hogy Magyarország kertészetének fejlődése a külföld előtt bemutattassék. A kiállításban részt vesz Ó felsége schönbrunni kertészete is és több udvari méltóság kertészete. A kiállítók részére több díj és tiszteletdíj van megállapítva. Mint értesülünk, a kiállításban városunkból is többen fognak résztvenni.

*** A Peches Mórícz.** Nenfeld Mórícz notórius csavargó tegnap ott ögyelgett a vásártéren, bizonyosan azzal a jó szándékkal, hogy valamit elkezeljen. A szerenese azonban nem kedvezett neki, mert Orosz Mihályrendőr hamarosan fölönfogta és bekísérte a bünügyi osztályhoz, hol azonnal szállást talált.

* **Városok kongresszusa.** Hosszasabban beszámoltunk már arról, hogy *Debreczen* város törvényhatósága az 1902-ik évre vendégeül hívta meg a polgármesterek kongresszusát. Az idei nagygyűlés *Szegeden* lesz május hónapban, a melynek legfontosabb tárgya a *városok italmérési jogának megvédése*. *Debreczent* ezen a kongresszuson *Simonffy Imre* kir. tanácsos, polgármester, *Komlóssy Arthur* főjegyző fogják képviselni.

* **Czigány-osztozkodás.** Vigan muzsikáltak egy komániában a laezikonyhán *Berki Béla*, *Rövid János*, *Körtvélyesi Sándor* és *Juhász Lajos* nevezetű zeneművészek. A szívhez szóló hegedűpengésre megnyilatkozott az erszény egy-egy jókedvű vidéki atyafinál. Mikor aztán végighegedülték a laezikonyhát, a hatvan-utezai országuton hozzáálltak az osztozkodáshoz. Ez azonban nem ment oly könnyen, mint a muzsikálás, mert mindenik többet követelt a jutalékból, mint a mennyit kapott. Addig-addig osztozkodtak nagy veszekedés között, hogy végtére is hajbakaptak és hegedűjüket csapkodták egymás fejéhez. A nagyon is hangos osztozkodást egy rendőr közbelépte szakította félbe, ki a füstöképi fiukat bekísérte a bűnügyi osztályhoz, hol most az ő nótájukat fogják elhuzni.

Szobapadlóház, Linoleum kapható: Komlóssy Lajosnál.

x **Rendkívüli alkalom!** Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy a f. hó 20-án kezdődő országos vásárra megérkezem s áruimat, u. m. a legfinomabb *homoru és domboru szemüvegeket és csiptetőket, látesöveket, hőmérőket* stb. a legjutányosabb áron bocsátom áruba. S áttram a Széchenyi utca elején állítom föl. — Mesés olesó árak, melyeken mindenki bámulni fogm Külön is figyelembe ajánlom *okto-eter szemvizsgálóimat*, melyvel meg tudható, hogy kinek mily erejű szemüveg szükséges. Tisztelettel **Gaáll Viktor** látszerész.

Tavaszi tudósítás. A m. tisztelt vevő közönséget értesitem, hogy a **husvéti ünnepekre** a legsikkesebb női blousok, hozzá francia övekkel, a **legdivatosabb aljak francia és angol szabás szerint** ugyszintén ruhaszövetek, delainek, zephirek és batistok megérkeztek, melynek megtekintésére u. m. tiszt. hölgyközönséget tisztelettel felkérem. **Mértékszerinti megrendelések 1. napalatt teljesítetnek. M e z e y Gyula.**

x. **Örvendetes** jelenség, hogy reklám mal silányarut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökere magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a **legérzékenyebb arczbőrűek** is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

EGYLET.

o **Az izr. jótékony nőegylet közgyűlése.** Az emberbaráti szeretet nemes érzelméből fakadt ki magva a debreczeni izraelita betegsegélyző- és ápoló-nőegyletnek. Segíteni az elhagyottakon, megvédeni az ügyefogyottakat, ápolni a segítségre szorult betegeket: ez ezélja, működésének iránya. E humánus egyesület e hó 24-én, esütörtökön, délután három órakor tartja évi rendes közgyűlését az izraelita elemi iskola tanácstermében. A közgyűlés tárgyai következők: Évi jelentés az 1901. évről. Az évi számadások bemutatása és a felmentvény megadása. Három számvizsgáló választása a jövő évi számadások megvizsgálására. Az 1902. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. N é h a i *Kepes Géza* tb. titkár emlékének megörökítése és végül esetleges indítványok.

IRODALOM.

(**Én meg a lú.** *Bugyi Sándor*, a „Dongó” irodalmi talyigása ezzel a tisztes, családias czímmel adta ki könyvalakban pompás, eredetiségében páratlan, lokális vonatkozásokkal gazdag karcolatait. Komoly bírálatot írni erről az igazi hajdu humorral fűszerezett könyvről — egyszerűen lehetetlen. A kritikát elneveti az ember, a minthogy meg nem állja senki hangos kaczaj nélkül, ha a zamatos humorral megírt könyvet a kezébe veszi. *Bugyi Sándor* szellemes könyvét, mely a „Dongó” szerkesztőjénél: *Szekely Imrénél* (Miklós-uteza) kapható, melegen ajánljuk mindazoknak, a kik a hamisítatlan magyar írásnak, tipikus hajdu-paraszt észjárásnak és gúnyos, de sohasem bántó szittya évődésnek őszinte barátjai.

(**Közlöny.** A magyarországi protestáns teológiák ifjúságának e czímen megjelenő hivatalos lapja 1902. évfolyama 16-ik sz. bocsátotta utra az érdeklődők között. A lap nagyobb részét a megtartandó teológus konferenciára vonatkozó előkészületekről szóló részletes jelentések foglalják le. Az ügyesen szerkesztett lapot ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

Heti műsor.

Szerdán, bérllet 165-ik szám „C” — *San-Toy Csütörtökön*, bérllet 166-ik szám „A” — újdonságul először: *Rablók*. Dramolett 1 felvonásban. Irta: *Zivuska Andor*. Ezt követi: *A kegyelemkenyér*. Színmű 2 felvonásban. Irta: *Turgenyev Iván*.

Pénteken, bérllet 167-ik szám „B” másodsor *Ugyanez*.

Szombaton, bérllet 168-ik szám „C” — új be-tanulással: *A virágcsata*.

Vasárnap két előadás; délután 3 órakor, félhelyárakkal: *Égy görbe nap*, bérllet 169-ik szám „A” — *Katalin*.

— (**Virágfakadás — Pillangókisasszony.**) *Murai* közismert egy felvonásosa

ment tegnap üres ház előtt. *Berlányi Vanda* bájos *Nelliye*, *Faragó* kitűnő *Kovács Péterje* és *Szöke* — Ödönje sikeres, szép alakítás volt. *Murai* vigjátéka után a „*Pillangókisasszony*” került színpadra és pedig a szezonban utoljára — a czim-szerepben *Komlóssy Emmával*. Erről az alakításról ezuttal is dicsérettel emlékezhetünk, poétikus — művészi produkezió volt. Dalait perczekig tapsolta a kis számú, de lelkes közönség. *Tóth Ilonka* kedvesen szavalta a prologot, a mint jók voltak *Bartha* és *Szöke* is. *Kittyt* — *Groó Valéria* személyesítette.

— (**Rablók. — A kegyelemkenyér.**) Holnap este két újdonságban is lesz részünk. Egyik — a „*Rablók*” helyi szerző *Zivuska Andor* dramolettje s ugy halljuk érdemes munka; a másik *Turgenyev*, a nagy orosz költő színműve „*A kegyelemkenyér*”, melynek premiérjét kétszeresen érdekessé teszi, hogy főszerepét *Faragó* Ödön játssza, kit ezuttal első ízben látunk majd komoly, drámai szerepben. Mint fog megfelelni a nehéz feladatnak — azt előre bájos lenne megjósolni, de mi a kik művészi kvalitásait ismerjük és becsüljük — a legszebb reményekkel nézünk a bemutató elé. A kettős premiére eleve is felhívjuk közönségünk érdeklődését.

TÁVIRATOK.

Ügyvéd — képviselők tanácskozása a H á z b a n.

Budapest, április 22. (*Saját tudósítónktól.*) A parlament ma kezdi meg az igazságügyi budget tárgyalását. Ez alkalomból *Szivák Imre* orsz. képviselő pártkülömbőség nélkül tanácskozásra hívta egybe a Ház ügyvéd tagjait és a vita keretében fölmerülendő és az ügyvédi kart közelről érdeklő kérdésekre vonatkozólag egyöntetű eljárásban állapodtak meg.

Belgiumban nyugalom van.

Brüsszel, április 22. (*Saját tudósítónktól.*) Brüsszelben és vidékén teljes nyugalom van. A népesödületek ellen kiadott hatósági intézkedéseket visszavonták. A sztrájkról szóló jelentés óta Monsban részben újra megkezdődött a munka és legközelebb a munka általános megkezdése várható. Liegeben is nagyon észrevehető a munkások munkábaállása.

Letartóztatott pénzhamisítók.

Pécs, április 22. (*Saját tudósítónktól.*) A rendőrség ma letartóztatott két rabviselt embert, *Roncsevics József* és *Podrasza Ferenczet*, a kik a petrezselyem utczában lévő lakásukon 5 koronás, 1 frtos, 1 ko-

ronás, 20 filléres és 10 filléres hamis pénzt állítottak elő, a melylyel az egész vidéket elárasztották. A rendőrség öt pénzverőgépet és nagymennyiségű hamis pénzt talált náluk. A hamisítók együtt raboskodtak a pécsi fogházban és ott beszéltek meg, hogy pénzt fognak hamisítani. Kiszabadulásuk után rögtön hozzá is láttak a pénzhamisításhoz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megsemmisített mandátum.** A Kossuth-párt tagjának, dr. Egry Dezsőnek megtámadott pécsváradi mandátuma ügyében a Kurián márciusban hirdették ki az ítéletet. A bíróság nagy meglepetésre megsemmisítette a mandátumot, még pedig magának Egrynek tegnap tett és esküvel megerősített ama vallomása alapján, hogy néhány szavazójának a „készültségeit” megtérítette. — Tudniillik „fuvardíjat” értvén, nem azt a szót használta, a melyet nyilván használni kívánt. Kétségtelen — ugymond a Kuria indokolása, — hogy Egry Dezső törvény által tiltott vagyoni előnyt ígért a választóknak, hogy reá szavazzanak. — Ezért a mandátumot érvényteleníteni kellett. Az ítéletet közlik a képviselőház elnökével és az igazságügy-miniszterrel.

§ **A hadházi testvérgyilkosok bora.** Nagy port vert fel néhány hete a Veress fiúk esküdtzéki tárgyalása, kiket testvérgyilkosság miatt ítéltek el a debreczeni törvényszék. A fiúk édes apjának, öreg Veress István uramnak újabb baja akadt most a törvénnyel. A meggyilkolt Veress Gábor, ki együtt lakott apjával, egy napon bort szállított haza, melyet a vele vadházasságban élt Latinák Iréntől hozott el. Lopás vádja miatt idézték meg az öreg Veresset tegnapra a törvényszékhez. Mivel a fia is meghalt, a tanuk szerint pedig az öregnek alig volt része a dologban, a kir. ügyész teljesen elejtette a vádat.

§ **Tolvaj tisztiszolga.** Özv. Bartók Imréné, egy csapó-utczai uriaszony tavaly néhány napra elutazott Debreczenből. Megkérte tehát özv. Rác Gyulánét, hogy vigyázzon addig a lakására. Ráczné minden ébersége eredménytelen volt azonban egy tisztiszolga ravaszágával szemben. Ugyanazon udvarban lakott egy katonatiszt is, kinek szolgája, Kele József talált egy kulcsot, mely pompásan beleillett a Bartók Imréné szobájának závarába. Fel is használta ezt Kele Imre és onnan selymet, ruhákat és pokróczokat lopott el. Egy szőnyeget megis találtak nála. A törvényszék kurtán, de szigorúan bánt el a tolvaj tisztiszolgával és öt 8 hónapi börtönrre ítélte. Kele Imre felebbezett.

§ **Ütés az ekevasall.** Barna Mihály

debreczeni gazdálkodó megbizta tavaly őszön szolgáját, Kántor Pétert, hogy hajtsa ki tehenét a Hortobágyra. Kántor lassan végezte dolgát, mire gazdája az eke ösztökéjével utána vágott és karján sulyosan megsebesítette. A tegnapi törvényszéki tárgyaláson kiegyeztek egymással a haragosok és mivel ténykörülmeny ugyanis alig forgott fenn a vád bizonyítására, a kir. ügyész elejtette a vádat Barna Mihályval szemben.

Tőzsde.

Budapesti gabonatózsde.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba, közben 2 és fél fillérral drágább áron. Egyéb gaboranemek változatlanok. Idő: szép.

A GYERMEK.

Regény,

Irta: *Boy-Ed Ida.*

Fordította: *Gelsei Gyula.*

(Folytatás.)

11.

Rohrmőserné asszony is jól festett szürke selyemruhájában s mivel szerénysége is tetszett, a Rohrmőser családot ettől az időtől fogva felkapták a vidék urai. Rohrmősert még ott a lakodalmon megválasztották valami pomologus egyesület, batyubábizottság s irodalmi kör tagjának.

Hanzi sajnos! kissé többet ivott a kelleténél, azután — életében először — szivarra is gyújtott, amivel vége is lett a mulatságának.

A két Palehn fiu is úgy jól lakott, hogy rosszul lettek s a gyermekszobába kellett őket vinni.

Willibald a nagy zaj közepette meg lehetőszen hallgatag volt. Ifju neje ott ült mellette, kezét tartotta kezében, de Willibaldtól elfordulva a tiszteletessel beszélgetett.

Ekkor másodszor vonult el előtte ez álomkép.

Más terem egy másik házban s még is alig különbözik attól, amelyben egykor szintén lakodalmat ültek — akkor is Willibald lakodalmát. Ugyanazok az emberek, csak a Palehn gyermekek nem voltak ott.

Megreszketett a férfi. Szenvedélyesen szorította meg a kezében tartott kezét. A nő a szerelem jelének gondolta az erős kézszorítást s feléje fordította az arcát.

Nem meghatott, kisírt arc tekintett reá, amelynek bogárszemeiből földöntuli boldogság sugárzott, hanem szép nyugodt, vidám vonásokat látott maga előtt Willibald.

A férfi arca hirtelen elsápadt. De amint jött, úgy el is tűnt — gyorsan és rejtélyesen.

Palehnék teljesen meg voltak elégedve azzal a szerencsével, amely testvérüket érte: fűnek-fának elbeszéltek, hogy Willibald tenyerén hordja ifju nejét s bizonyára első felesége volt az oka hogy a dolog válságra került közöttük, mert hát érteni kell ahhoz, hogy a nő békességben éljen férjével. Hogy az első házasságot tulajdonképen csak a gyermek hiánya miatt bontották föl, azt az eljegyzés óta — úgy látszik — teljesen elfelejtették.

Mindenki láthatta, milyen boldog Willibald.

A házbeli cselédek látták a mindig vidám, dolgos párt, a mezei munkások tanui voltak, amint Willibald feleségének lassacskán az egész birtokot bemutatta.

Dicsérték a fiatal menyecskét, hogy kitűnő gazdasszony, magasztalták igazságosságát s folyton nyugodt, szelid lényét.

Ámbár voltak elégedetlenek is, a kik gazdasszonyi erényét fősvénységnek, nyugodtságát közönyösségnek nyilvánították.

(Folyt. köv.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ

Szerdán, 1902. évi április hó 24-én,
„C” bérlet.

SAN-TOY.

Holnap:

Itt először! !! UJDONSÁG!! Itt először!
ujdonságul először:

RABLÓK.

Dramolett 1 felvonásban. Irta: Zivuska Andor.

Ezt követi:

A kegyelemkenyér.

Színmű 2 felvonásban. Irta: Turgenyev Iván.

A tavaszi idényre

kalapok, uri és gyermek ruhák

legolcsóbban beszerezhetők

Csapó-utczán,

BALLA MIHÁLY

üzletében.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „kigyóhoz.”

DEBRECZEN, Főpiacz.

A városházzal szemben

Ajánlja:

„**HARMAT CRÈME**”
arcszepeítő, és bőrápoló kenőcs, mely teljesen arthatatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeseget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredményekkel használható arcvörösség, májfolt, sörör, szeplő, s egyéb bőrtisztítá-lanságnál valamint napégte és szél kifujta arcnál s kéznel.

1 tégely Harmat crême ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 drb. 70 fillér. Ajánlja továbbá **HARMAT ARCZPORÁT** (pouder) mely készítmény az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illata, teljesen arthatatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.
Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rózsás és crême színben
Próbadozka **HARMATPOUDER** ára: 50 fill. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
Berlini tettepouder [3 féle színben] próbadoz 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor. 60 fill. **Veloutin pouder** [3 féle színben] próbadoz 60 fill. — Nagyobb doboz 4 korona. pn.

2464. sz. tkv. 1902.

Árverési hirdetemény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint kiv. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a debreczeni első takarékpénztár végrehajthatóknak Dr. Benedek János gyám ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. Járásbíróság területén levő, a debreczeni 2268. sz. tkvben A x 4789/b hrsza. felvett közkertbeli beltelekre 474 koronában; a debreczeni 6669. sz. tkvben A+ 11414 hrsz. alatt ujosztású szántóföldre 908 koronában; a debreczeni 6511 sz. tkvben A+ 11416. 11415. hrsza. felvett, ujosztású szántó földre 1834 koronában megállapított kikiáltási árban.

A végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1902 évi május hó 12-ik napjának d. u. 3 óráját e kir. törvényszék árverési termében kitézette.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, a vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvhatóságnál Debreczen szab. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. márczius 7.

Hegedüs.

kir. törvényszéki bíró.

378 v. k. szám. 1902

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 8384. 1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gonda Zsuzsána részére Háló Sándor és neje debreczeni lakosoktól 1500 kor. tőke, ennek 1901. évi május hó 24. napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 113 kor. 12 fill. perköltség erejéig 1901. évi június hó 28-án bíróilag lefoglalt és 934 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1902. évi április hó 26-án d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Magos u. 4 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi Április hó 4-én.

Bódogh Zs., bírói kiküldött.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2000, 763 a 1000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Összesen

13,160 000 korona, azaz Tizenhárom millió 160 000 korona.

SZERENCSENAPTAR.

Table with 12 columns for months (Január to December) and rows of numbers representing lucky numbers for each day.

Mikor van születésnapom? Mindenki kísérelje meg szerencsés napját a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszthatja saját számát. Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat árami felügyelet alatt áll.

Az első osztályú eredeti sorsjegyek tervszerű betétei a következők:

egynolczad (1/3) frt. — 75 vagy 150 kor. egy negyed (1/4) frt. 150 vagy 3 kor. „ fél (1/2) frt. 3 — „ 6. — „ „ egész (1) frt. 6. — „ 12 „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbizásokat körünk azonnal, de legkésőbb

1. évi május hó 1-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK: V. Váci-körút 4. Múzeum-körút 11. Erzsébet-körút 54. Török A. és Társa bankháza BUDAPEST, VI. Terezkörút 46 a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyraecsesült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Rendelő levél levágandó. T. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankházának Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. oszt. drb. eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Az korona összeg { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző mellekelem bankjegyekben (belyegekben) } töröndő.

Pontos cím.

A P R Ó H I R D E T É S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, a rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételéért 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK ismeretségián

háztartásra
nevelőre
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vinczellőre
kulesárnőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobaleányra
szolgálóra

kocsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI

eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet stb.
házat

A KI ÉRBE

adni kíván
birtokot üzletet
veznyk lakást stb.

adja fel hirdetését

a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt 20 kr-ért
kapadó
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-n. 38.

Legalkalmasabjándék
egy fenyképező kamra.
Kellemes szórakozás és
hasznos időtöltés. Ingyen
oktatás és utasítás. Tes-
sek árapot kéri

Martinkán

négy nyilas szőlő nagy
pajtával együtt eladó
Czim a kiadó hivatalban.

Szekelyhídon

a piacz legélénkebb helyén
levő 4 cat. hold tel-
sőségen elhelyezett mű-
henger gőzmalom, teljes
felszereléssel, lakóházzal,
elhalálozás folytán fele
részben eladó. Az ügylet
özy. Turmenstein
Györgyne szekelyhídi
jakos, tulajdonossal két-
hető meg.

10 év óta fennálló

havi és heti részletül-
temben a tavaszi árak
nagy választékban meg-
érkeztek és áremelés
nélkül árusítottak Kohz
Hermann Hatvan-ú.

Hirdetések

felvételnek

a

kiadóhivatalban

Csepő-utca 9. sz.

LÓVERSENY.

Belépti jegyek a folyó hó 26-án, szombaton és 27-én, vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur műiparú kereskedésében (városháza-épület) kaphatók. Az előjegyzett páholy és egyéb belépti-jegyek folyó hó 24-én (esütörtökön) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azontúl másoknak adatnak el. Eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribüne rajza tájékozással szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés-sel) az első vagy a második sorban 16 korona, Zártszék 2 korona, Ülőhely 1 korona. Állóhely 40 fillér. Lovasjegy (a pályakör belsejébe) 4 korona. Belépti jegy a tribüne előtti térre egy napra 6 korona, két napra 10 korona. Tribüne előtti térre szóló belépti jegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek és önkéntesek számára egy-egy versenynapra 4 korona. Versenysorozatok (program) egy példány ára 20 fillér; ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a m. kir. főtűzsdében lesznek kaphatók. Totalisateurón való fogadások 5 és 10 koronás tételekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők. Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. — Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekből értesülhetni.

Tavaszi és nyári idény

1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú, teljes férfiöltöny (kabát, nadrág és mellény) csak

frt. 2,75, 3,70, 4,80 jó	} valódi gyapju- szövet.
„ 6.— és 6,90 jobb	
„ 7,75 finom	
„ 8,65 finomabb	
„ 10.— legfinomabn	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt., úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és megbízható elismert postógyári raktár által

Siegel Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállásért biztosíték. Magánvevők, ha közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelentékenyen takarítanak.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenkint kaphatók:

Balog Dávid telepén

Debreczen, Miklós-utca végén.

KIADO LAKAS!

Négy szoba, konyha, hozzá tartozó mellék helyiségekkel

főtér

Ranunkel-ház

II.-ik emeleten.

Ugyanott egy bolt helyiség és raktár május 1-re kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi újdonságok női divat szövetekben

Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

üzégnel,

Debreczen — Rózsater.

A magyar kir. államvasutak gépgyárá-
nak lokomobil cseplőgép és „MILLEN-
NIUM” aratógép gyártmányai a párisi
nemzetközi kiállításon a legnagyobb ki-
tüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

— Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült —

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSEPLŐKÉSZLETEIT.

14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó-
és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-
rendszerű acélöntésűkefével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit,
Kizárólagos képviselő: Márkus I. Debreczen.

Debreczen, nyomtatott Dobschorb és Popovits könyvnyomdájában.